

Sygn. akt IV KO 68/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 sierpnia 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Wiesław Kozielowicz (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Rafał Malarski

SSN Andrzej Stępka

Protokolant Danuta Bratkrajc

w sprawie **S.D.**

skazanego z art. 76 § 1 k.k.s., art. 18 § 3 k. k. w zw. z art. 300 § 2 k.k.

na posiedzeniu w dniu 7 sierpnia 2018 r., w kwestii wznowienia z urzędu
postępowania zakończonego wyrokiem Sądu Apelacyjnego w R.

z dnia 28 grudnia 2017 r., sygn. akt II AKa .../17

w części dotyczącej skazania S.D.

I. wznowia postępowanie w części dotyczącej skazanego S.D.;

II. uchyla wyroki: Sądu Apelacyjnego w R. z dnia 28 grudnia 2017 r., sygn. akt II AKa .../17 w części w której nie rozstrzygnięto o apelacji obrońcy S.D. oraz Sądu Okręgowego w T. z dnia 28 kwietnia 2017 r., sygn. akt II K .../15 w części dotyczącej skazania S.D. i na mocy art. 17 § 1 pkt 5 postępowanie karne wobec S.D. umarza;

III. kosztami postępowania wznowieniowego obciąża Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

Z dołączonego do akt sprawy skróconego aktu zgonu wynika, iż oskarżony S.D. zmarł w dniu 2 grudnia 2017 r. (k. 9526 tom XLVIII). Zgodnie z unormowaniem art. 17 § 1 pkt 5 k.p.k., śmierć oskarżonego stanowi bezwzględną przesłankę procesową, skutkującą niedopuszczalnością postępowania karnego. Jej stwierdzenie obliguje do niewszczywania postępowania wobec sprawcy, który zmarł, bądź też do umorzenia toczącego się postępowania wobec takiej osoby. Proces umarza się zatem w każdym jego stadium, w którym przesłanka ta zaistnieje, także po wydaniu wyroku, ale przed jego uprawomocnieniem (por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 22 października 2002 r., II KK 246/02, z dnia 6 czerwca 2013 r., III KK 147/13, LEX nr 1318414, z dnia 30 marca 2015 r., II KK 76/15). Śmierć oskarżonego S.D. stanowiła więc bezwzględną przeszkodę procesową uniemożliwiającą dalszy tok procesu, stąd konieczne stało się jego umorzenie. Stanowisko Sądu Apelacyjnego w R. umarzającego postępowanie zasługuje w tym zakresie na akceptację. Nie mniej ten Sąd dopuścił się naruszenia prawa procesowego, albowiem wbrew obowiązкови wynikającemu z treści art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k. zaniechał uchylenia wyroku Sądu pierwszej instancji (Sądu Okręgowego w T.), w części dotyczącej S.D., który de facto został w obrocie prawnym. Zaistnienie bowiem bezwzględnej przyczyny odwoławczej w postaci śmierci oskarżonego, stanowi zawsze podstawę do uchylenia orzeczenia, co jasno wynika z art. 439 § 1 k.p.k.

Forma wydanego przez Sąd Apelacyjny w R. rozstrzygnięcia - postanowienie - narusza przepisy prawa karnego procesowego. Zgodnie z przepisem art. 456 k.p.k. o utrzymaniu w mocy, uchyleniu lub zmianie wyroku sądu pierwszej instancji sąd odwoławczy orzeka wyrokiem. Skoro tak, to w realiach rozpoznawanej sprawy Sąd Apelacyjny procedując na rozprawie, powinien zawrzeć rozstrzygnięcie w wydanym tego dnia wyroku, a nie w postanowieniu jak to uczynił.

W związku z wystąpieniem bezwzględnej przyczyny odwoławczej określonej w art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 5 k.p.k. konieczne zatem stało się wznowienie postępowania co do S.D. (por. art. 542 § 3 k.p.k.), uchylenie wyroku Sądu Apelacyjnego w R. z dnia 28 grudnia 2017 r., sygn. akt II AKa .../17, w części w której nie rozstrzygnięto o apelacji obrońcy oskarżonego S.D. (por. m. in. argumentacja z uchwały całej Izby Karnej Sądu Najwyższego z dnia 28

października 2015 r., I KZP 21/14, OSNKW 2016, z. 1, poz. 1) oraz uchylenie wyroku Sądu Okręgowego w T. z dnia 28 kwietnia 2017 r., sygn. akt II K .../15, w części dotyczącej skazania S.D. i na podstawie art. 17 § 1 pkt 5 k.p.k. umorzenie wobec niego postępowania karnego.

kc